

Képzletünk képei

Leonardo da Vinci, a híres reneszánsz festő tankönyvéből oldunk meg egy feladatot. . . . állj meg néha, és nézd meg a falak foltjait, vagy nézz bele a hamvadó tűzbe, föl a felhőkbe, vagy le az iszapra. . . . figyelj meg a különféle keveredésű köveket, ha ki kell találnod valamilyen színteret, különböző tájakra emlékeztető dolgokat találhatsz ott hegyekkel, folyókkal, sziklával, fákkal, hatalmas síkságokkal, völgyekkel, halmokkal ékeset, meg mindenféle csatajeleneteket is láthatsz, és furcsa figurák élénk mozgalmasságát, arckifejezéseket, viseleteteket és számtalan sok dolgot, amiket tökéletes és jó formába önthetsz; e falaknál és törmelékeknél ugyanaz következik be mint a harangszónál, melynek zengéséből kicsendül minden név és minden szó, amit elképzeltél.

Nézzünk meg két festményt, melynek alkotója megfogadta Leonardo tanácsát.

2Jakoby Gyula: Ketten. Melyik folt ragadhatta meg a festő képzletét?

11 Maria Lassnig: Cím nélkül. Mit látunk benne?

Mi is megpróbálkozunk ezzel a módszerrel. A színes felhőket a következőképpen állíthatjuk elő:

Vastag ecsettel megnedvesítünk két papírlapot, majd színeket futtatunk rájuk felvizezett gombjainkról. (Látványosabb az eredmény, ha temperával dolgoztok.)

Ha már elég szín van rajta, összeborítjuk, ujjainkkal könnyedén összeütögetjük, széthúzzuk, kész a két színes felhő.

Majd rá fogtok jönni, hogy egészen más felületeket kapunk, ha a festék kissé már száraz, ha tenyérrel nyomjuk össze, ha szétszedés közben kissé elhúzzuk az egyiket oldalirányba. Lehet kísérletezni

Ha részletszegény, vigyünk rá még festéket, ha túl sötét, mossuk le a csap alatt, kezdjük újra!

Az ecsettel mindig könnyedén dolgozzunk, ha már kifogyott belőle a víz, ne erőltessük, mert csak elkopik, illetve felkarcolja, felhólyagosítja a papírt!

Ha készítettetek már néhány lapot, nézzétek meg, melyikből tudnátok kihozni valamilyen képet! Lehet, hogy csak néhány ecsetvonással kell tartalmat adjunk neki, de át is festhetjük.

Azért próbáljunk minél többet megőrizni a szép felületekből. Ezek adják az ilyen képek igazi értékét. Az újrafestéseknél is próbálhatunk hasonló felületeket alakítani ecsetünkkel.

Nonfiguratív foltfestés

Olyan kompozíciókat készíthetsz a fenti módszerrel, amik semmit nem ábrázolnak, egyszerűen csak szépek. Az ilyen képeket nonfiguratív, vagy absztrakt kompozícióknak nevezzük.

3• Irányított véletlen.
Megpróbálkozhatasz valamiféle átmenetet találni a véletlenszerű illetve a tudatos komponálás között.

Újrafestés

Újra megfestheted valamelyik korábbi képet, iszta papírra, most már semmit nem bízva a véletlenre. A szép felületek alakításában kis szivacsdarabokkal is segíthet.

Összehajtott alap

Az alapot úgy készítjük el, hogy a nedves lapot egy vagy több tengely mentén összehajtjuk. Ezzel vigyázni kell, mert nagyon beszűkíti a lehetőségeket. Itt nem említek címeket, ne befolyásoljam előre őket, de szinte kizárólag lepkék, más állatok, ördögfejek születnek. Amúgy persze izgalmas dolog, sokkal könnyebben látnak bele valamit, mint a korábbi foltokba.

A ceruza

Előző óránkon belekóstolhattunk a művészi szabadságba. Ma a művészet szolgai arcát ismerjük meg. Míg az előző órán azért kellett dolgoztatnunk a fantáziánkat, hogy minél messzebb tudjunk szakadni a megszokástól, a szabályoktól, ma a szabályok betartása fog gondot okozni. A ceruzarajz technikájával ismerkedünk meg.

Nézzétek meg Kádár-Csomor Gábor két filmjét, és oldjátok meg a feladatokat, vagy “lapozzatok” a következő oldalra!”

http://kadarcsomor.hu/rajz-segedanyagok/?mgi_13=599/grafitceruza-fajtak

Grafitceruza fajták

http://kadarcsomor.hu/rajz-segedanyagok/?mgi_13=602/a-tonusskala

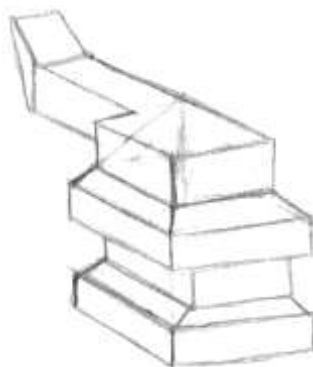
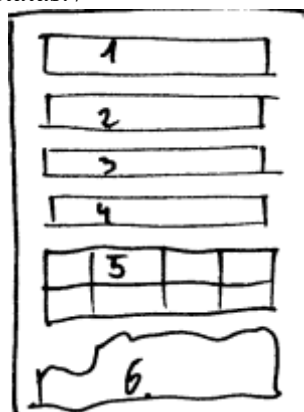
A tónusskála

A puha ceruzák /B - 6B/ sötét nyomot hagynak, könnyen maszatólnak, nehezen radírozhatók. /Puha, gyúrható radírral szoktuk a fényeket visszatörölni, de az így törölt helyre már másképp fog a ceruza. / A puha ceruzákat gazdag tónusú, festői rajzok készítésére használjuk.

A kemény ceruzák /H - 6H/ világosabb szürke nyomot hagynak, kevésbé maszatólnak, radírral könnyen javíthatóak, bár a ceruzahegy okozta bemélyedést a radír sem tünteti el. Főleg műszaki jellegű rajzokhoz használjuk.

/Bemutató. /

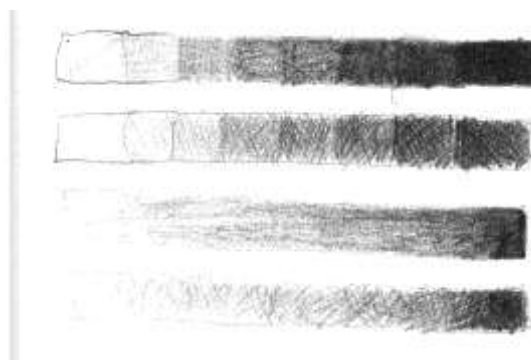
Készítsünk egy tanulmánylapot, amin bemutatjuk a ceruza technika lehetőségeit.

Legyen rajta két tónusskála. Egyiket lapjára fektetett ceruzával, satírozva rajzoljuk, egyre sötétebbre tónusozva az ablakocskákat, a másikat a ceruza hegyével, vonalkázva.

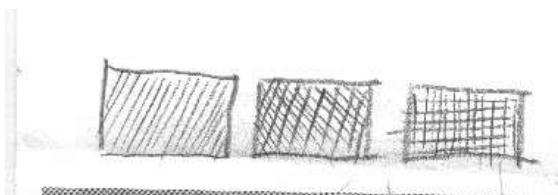
Aztán ugyanezt még egyszer, de már ne ablakocskába tónusozunk, hanem egy csík sötétedjen el folyamatosan

Időnként hunyjuk le az egyik szemünket, a másikkal hunyorítsunk, így jobban elválnak egymástól a hasonló tónusok.

Amikor vonalkázunk, a vonalok ne derékszögben metszék egymást, mert ez túl

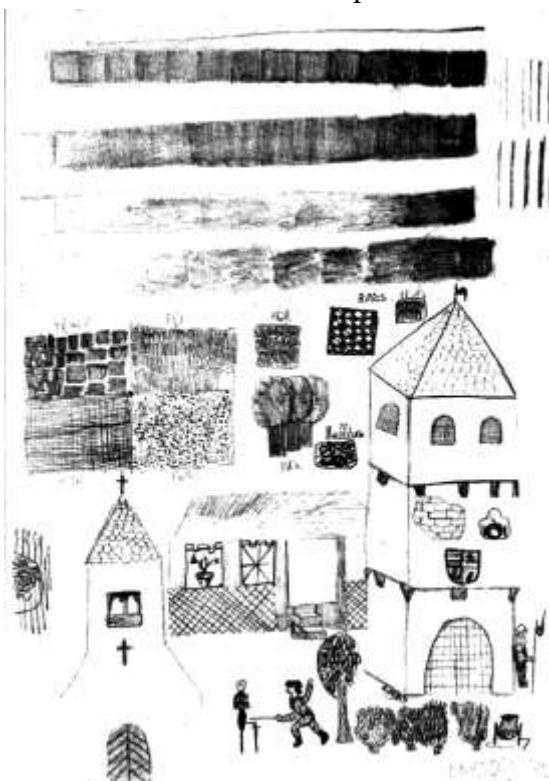
mesterkéltnak látszana.

Tónusozni persze nem csak vonalakkal lehet.

Ha sűrűbben rakjuk fel a kis jeleket, vagy ha erősebben nyomjuk rá közben a ceruzát, eltérő tónusú felületeket kapunk.

Egy kész tanulmánylap. Tónuscsíkok, különböző felületű tónusfoltok, végül egy szabad ceruzarajz, amin megjelennek a korábban használt tónusok.

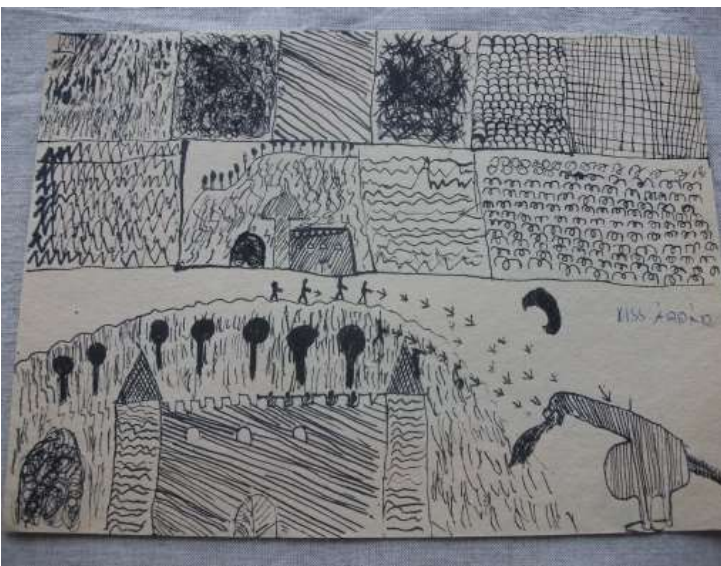
Utcai rajzolóknál, vagy az interneten találkozhattok egy látszólag könnyebb tónusozási technikával, a grafit dörzsöléssel.

Ha az ujjunkkal szétdörzsöljük a grafitot a papíron, sajnos csak egy zsíros pacnit kapunk. A művészek másképp dolgoznak. Grafitport használnak, amit vagy vásárolnak, vagy maguk készítenek ceruza és csiszolópapír segítségével, majd ezt egy kis egy papírzsebkendő darabbal visznek fel a rajzlapra. Így nem kerül zsír a kezükről a felületre, és nem tömítik el a lap pórusait. Míg a kézzel feldörzsölt grafit zsíros, "befulladt" felületet ad, addig ők egy frissebb, üdébb felületet képeznek. Ehez persze nagyon nagy jártasság, ügyesség kell. https://www.youtube.com/watch?v=7_YD2U_Snn4

Elöl az ujjal, mögötte a papírral dörzsölt felület. Sajnos a kép nem adja vissza azt a különbséget, amit élőben látnánk.

Rajztollal, golyóstollal, vagy vékony hegyű filctollal természetesen csak vonalkázva tónusozhatunk.

Mesebeli világok

Az előző órákon feltárult előttünk a technikák varázslatos világa. Nézzük, milyen témákon tudjuk alkalmazni megszerzett tudásunkat. Az interneten számtalan festmény, grafika vezet bennünket mindenféle [elvarázsolt világokba](#). Ha magunk is szeretnénk hasonló képeket alkotni, legjobb, ha a valóságban is megtalálható formákból indulunk ki. a továbbiakban tehát rajzolunk, festünk majd növényeket, madarakat, állatokat, épületeket, embereket, „elvarácsoljuk őket”, majd benépesítünk velük egy „mesebeli” országot.

Kezdjük a növényekkel.

Növények rajza

" Kezdjük egy kis leveles ágacskával.

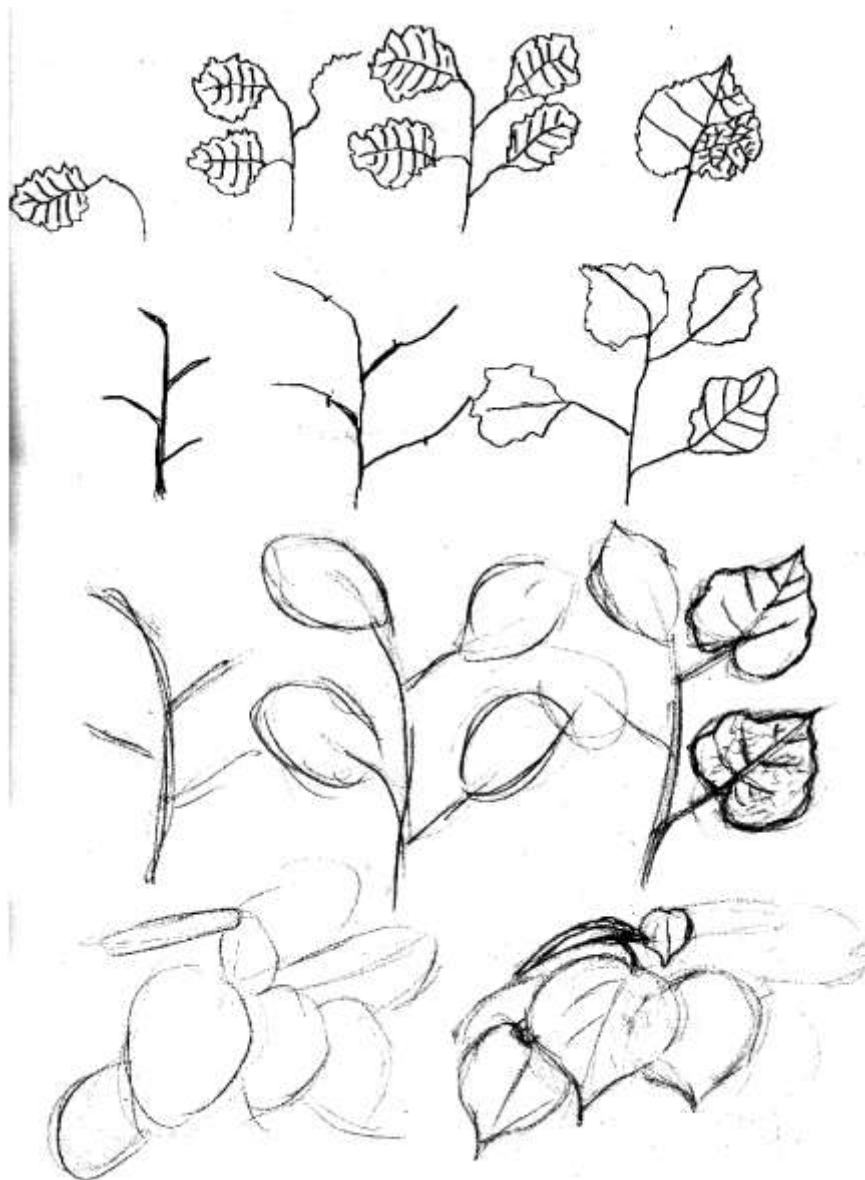
Elkezdhetjük valahol a rajzot, fokozatosan megrajzolva a körvonalakat.

Vagy rajzolhatunk először először egy vázát amire ráteesszük a kisebb részleteket.

Vagy felteszünk egy halvány tömegvázlatot, majd egyre kisebb részletekre bontjuk, egyre erősebb vonalakkal.

Ha kedvet kaptál a harmadik módszerhez, akár egy olyan ágat is rajzolhatunk, aminél nincsenek síkba terítve a levelek.

De a későbbi munkához elég a síkba terített rajz is. Az sem probléma, ha nem pontos, fő, hogy az apró részleteket megfigyeld.

Készítsünk egy tanulmánylapot növényi termésekből, levelekből, virágokból. Milyen egy tanulmánylap?

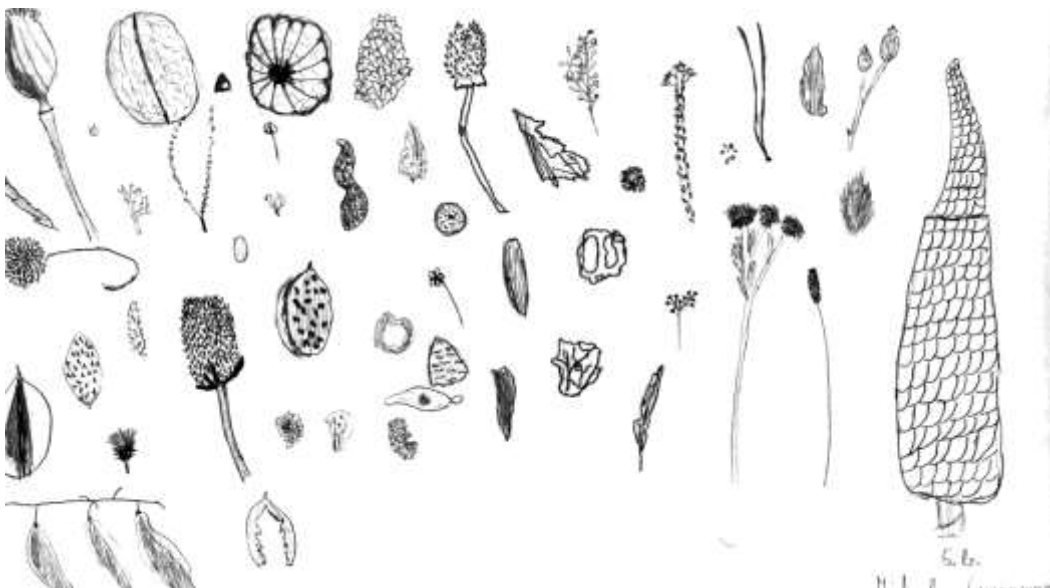

1Barcsay Jenő

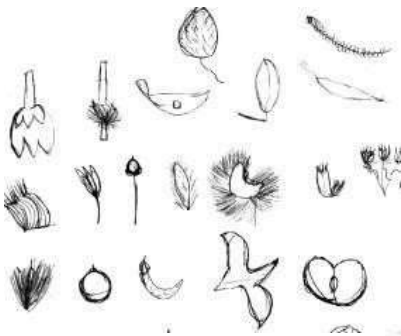
2Nagy László vázlatfüzetéből

Egymás mellé rajzoljuk a motívumokat. A részletgazdagokról nagyobb, az egyszerűbbekről kisebb rajzot készítünk. A rajzok közötti távolság mindig legyen kisebb, mint a rajzok.

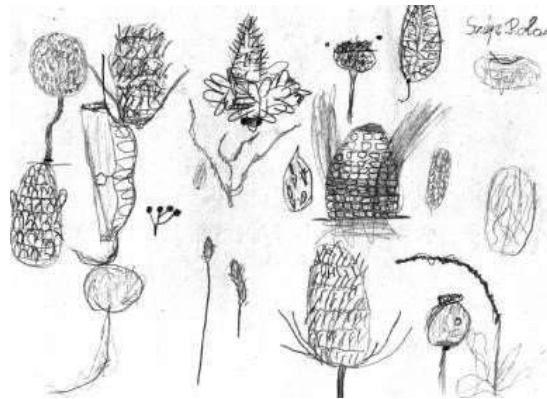

I Zoli szerette volna érzékeltetni a modell térbeliségét.

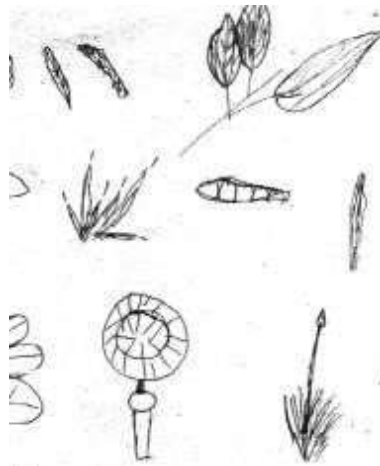
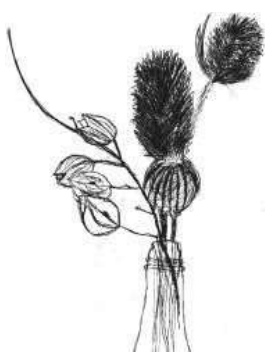

Abime Bettina v.a

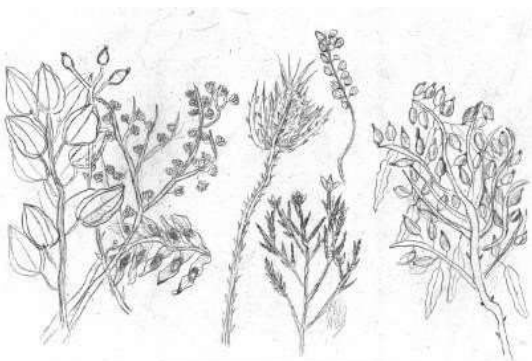
Bettina szabadabb feldolgozással próbálkozott.

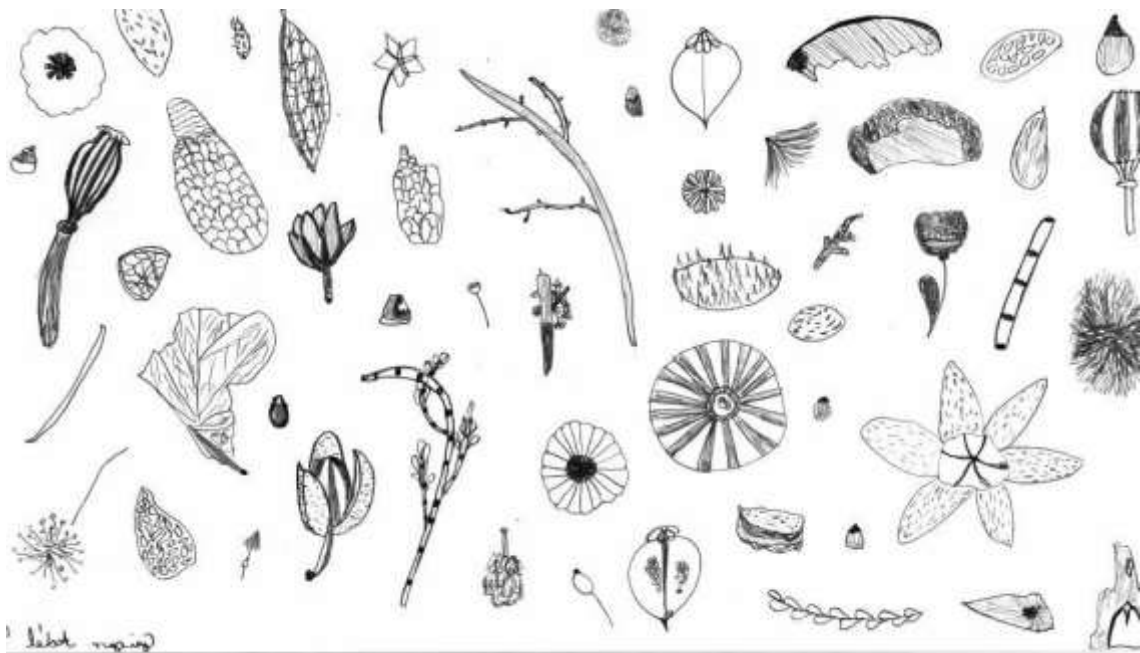
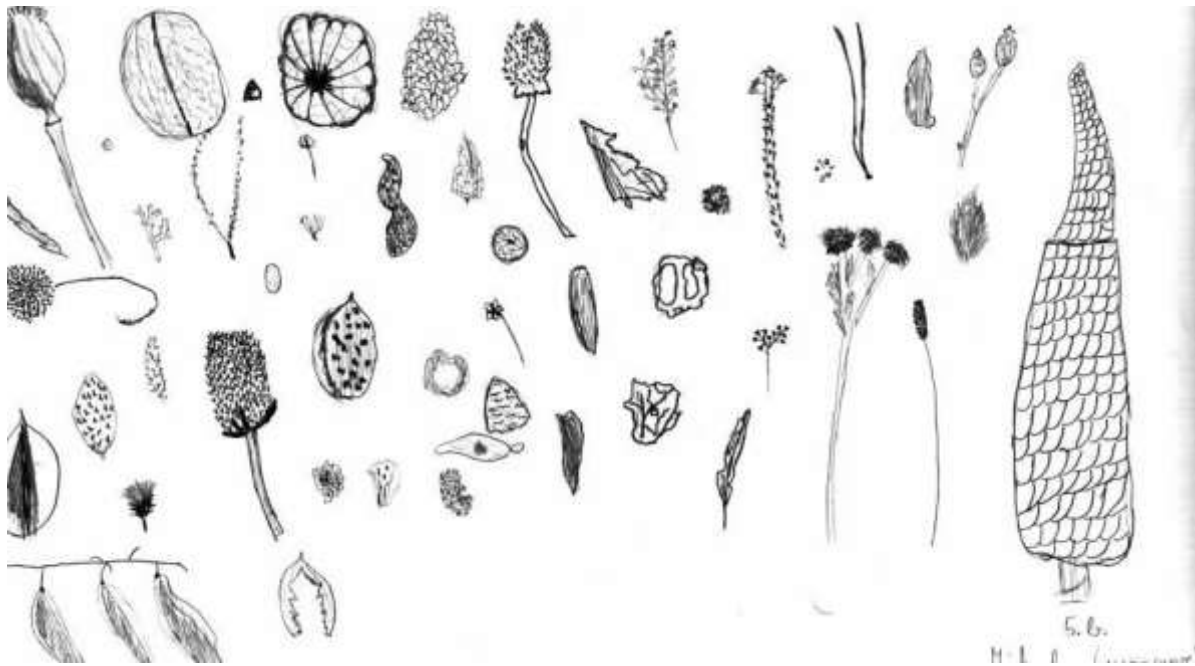

Nagyvonalú, részletszegény munka.

A leggyengébb munkából is lehetnek majd szép mesebeli növények.

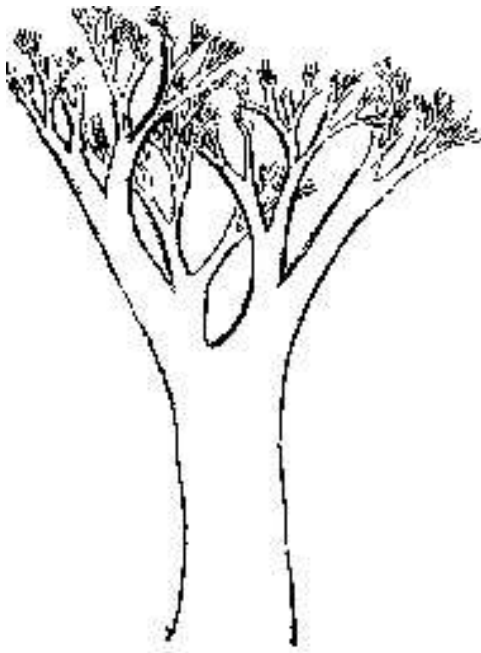

Fák rajza

A fa voltaképp egy sok ágból, sok levélből álló nagy leveles ág. Mégsem rajzolhatjuk meg olyan könnyen, mint a kis ágat.

Rajzolhatunk fejből, vagy látvány után.

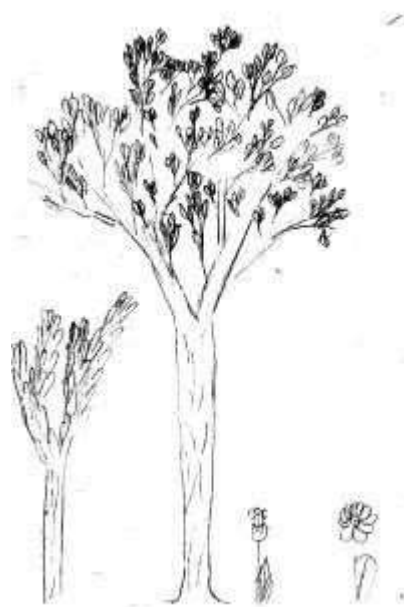
Ha fejből rajzolunk, tudnunk kell, hogy a fa ágai egyre vékonyabbak, és persze elágaznak.

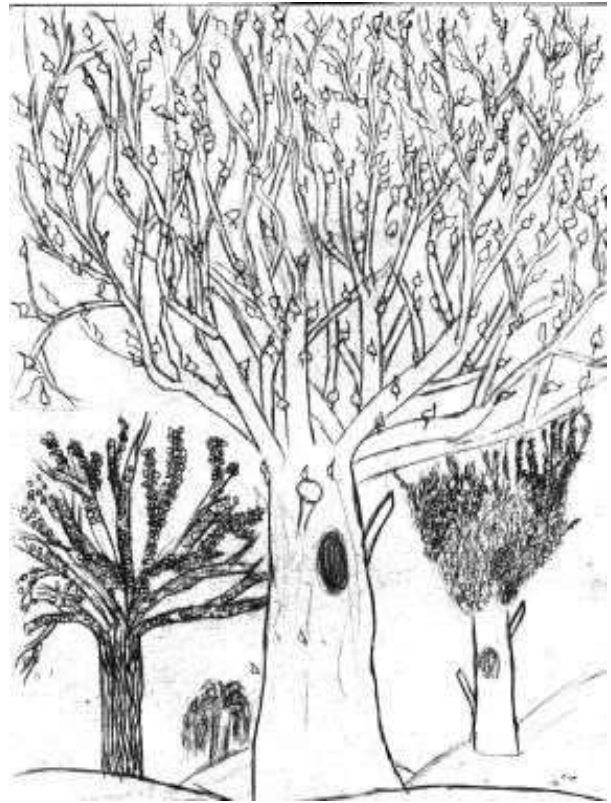

1 Egy átlagos megoldás. Korrektül vékonyodik, befejezett, de nem túl életszerű.

Ábra 5 Az első fa még korrektül megoldott, a hátsók karakteresek, de elnagyoltak.

Két rajz a profiktól

3Kínai fametszet

4Leonardo da Vinci

Lombos fák rajza

Egy lombos fa esetén nem rajzolgathatjuk meg külön-külön a leveleket.
. Itt a ceruza technikánál megismert tónusokat, grafikai felületeket kell alkalmaznunk.

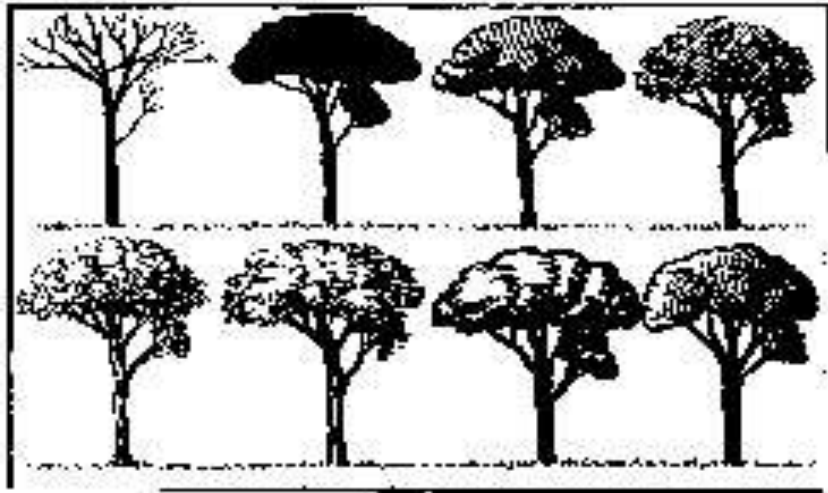

Haranghy Jenő a következőt tanácsolja: Először rajzoljuk meg a főbb ágakat.

Utána a lombtömeg karakteres tömegvázlatát,

majd a legsötétebb foltok halvány körvonalát.

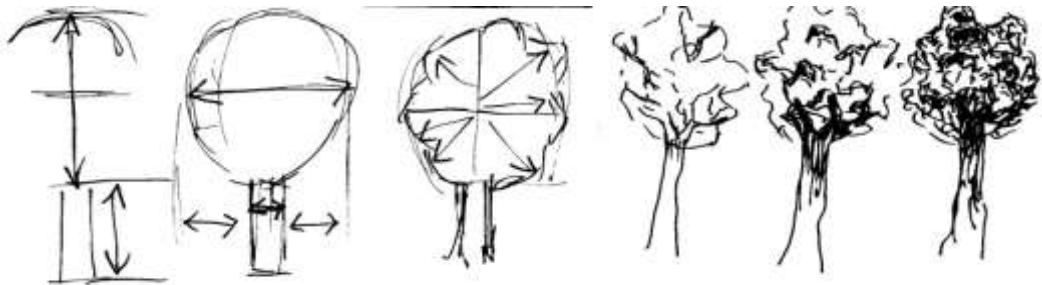
Most már csak meg kell figyelniük, hogyan mennek át ezek a sötét foltok a világosakba, és kész a fa.

Ha tömegvázlattal kezdjük, akkor először tisztázzuk a törzs és a lombtömeg magasságának, majd szélességének arányát. Kapunk egy gömbformát, amire rá kell tegyük a karakterfoltokat. Elhelyezzük a kivillanó ágakat, majd jöhetnek a sötétebb foltok.

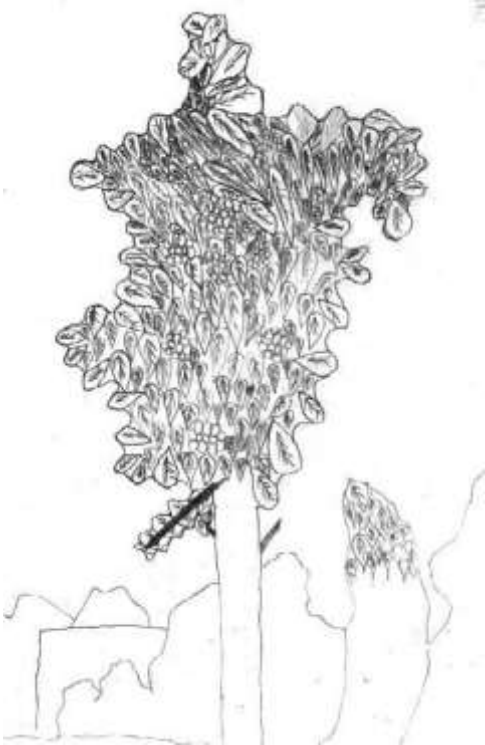
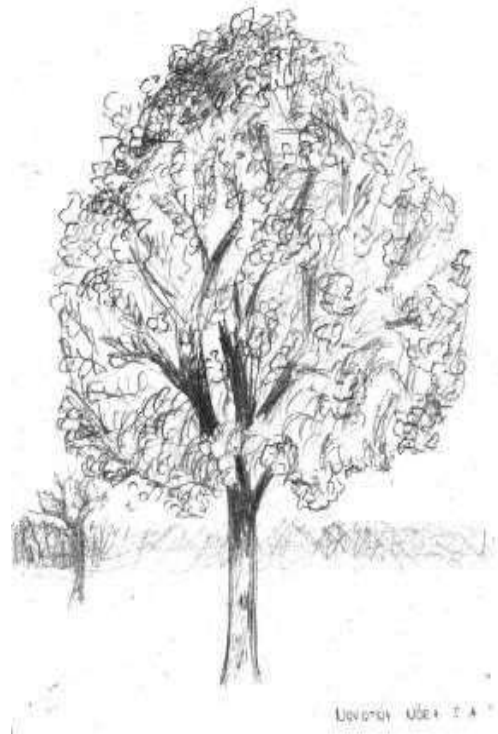
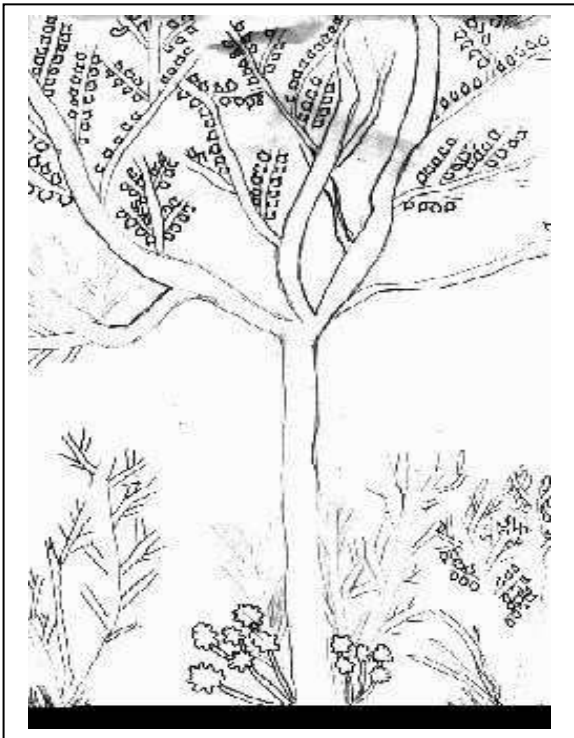
Ezek általában alul zártabbak, fölfelé fokozatosan mennek át világosba.

Könnyebb megfigyelni őket, ha egyik szemünket lehunyjuk, másikkal hunyorítunk.

Hogy ilyenkor mi történik, azt nagyon szépen szemléltethetjük a számítógép segítségével.

Mesebeli növények TORZS\OTODIK/ TOR54a198.doc

"Emlékeztek, azt mondtuk: azért kellene ezek a motívumok, hogy egy különös világot építsünk belőlük. Most kezdünk bele ebbe a sorozatba. Ahhoz hogy szép képeket kapjunk, szükség lesz mindarra, amit eddig tanultunk a technikákról, a képfelület kitöltéséről, és persze a tanulmánylapokra, amiket kinn készítettünk. "

1 Boróka. termése

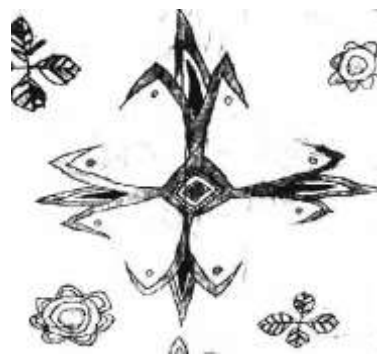
Hibiscus.

Golgotavirág

Liliom röntgenképe. Kepes György

Motívumok faháncs szoknyáról. Celebesz. Indonézia

Földi Péter: Fölmagzott hagymák.

Hogy könnyebben induljunk neki az átalakításnak, rajzoljunk fel egy egyszerű kis motívumot egyik tanulmánylapunkról.

Befelé tagoljuk.

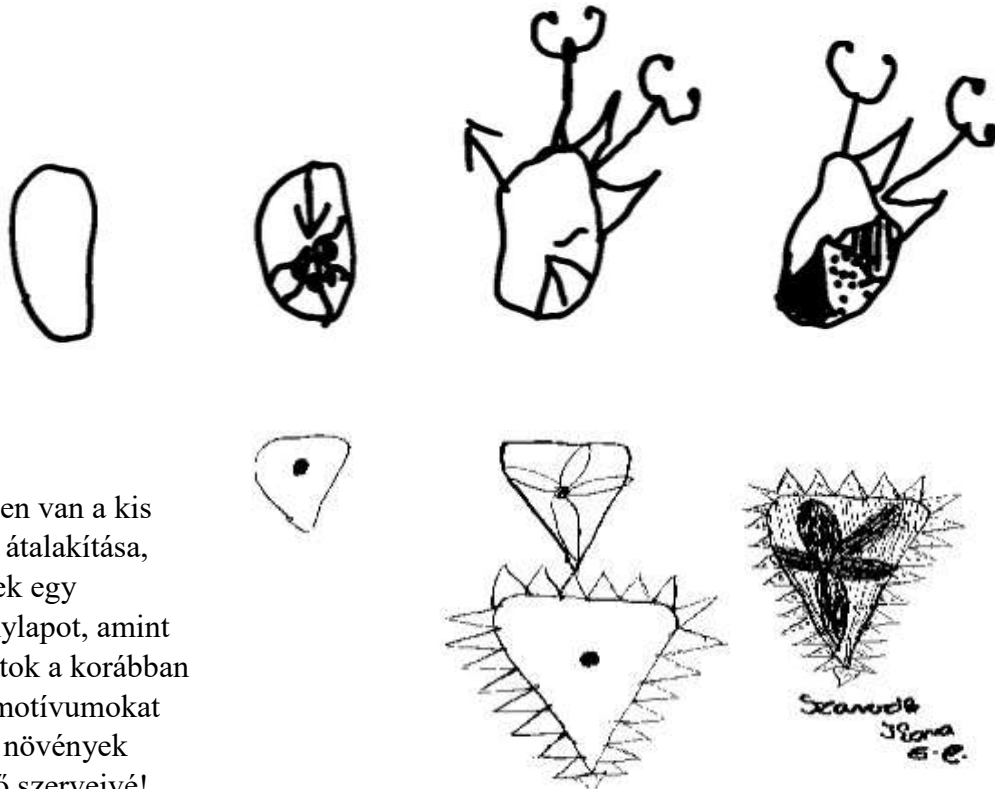
Kifelé gazdagítjuk.

Hogy könnyebben induljunk neki az átalakításnak, rajzoljunk fel egy egyszerű kis motívumot egyik tanulmánylapunkról.

Befelé tagoljuk.

Kifelé gazdagítjuk.

Majd kiszínezzük, vagy tónusozzuk.

Ha készen van a kis motívum átalakítása, készítsetek egy tanulmánylapot, amint átalakítjátok a korábban gyűjtött motívumokat mesebeli növények megfelelő szerveivé!

Legyenek növénytörzsi,

és növényekre kevésbé hasonlító lényeitek. Vigyázzatok, ne attól legyenek növényeitek mesebeliek, hogy szemet, szájat rajzoltok nekik. Később külön órát szánunk a mesebeli élőlények tervezésére.

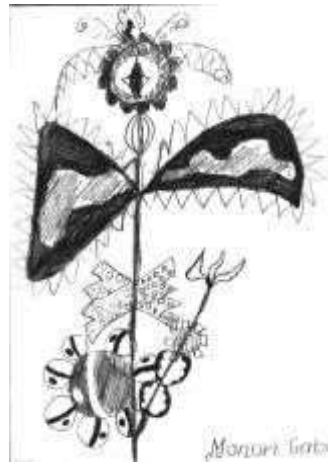
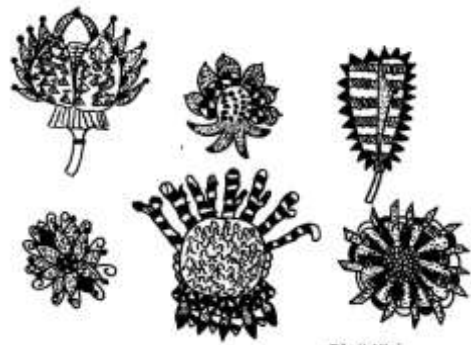
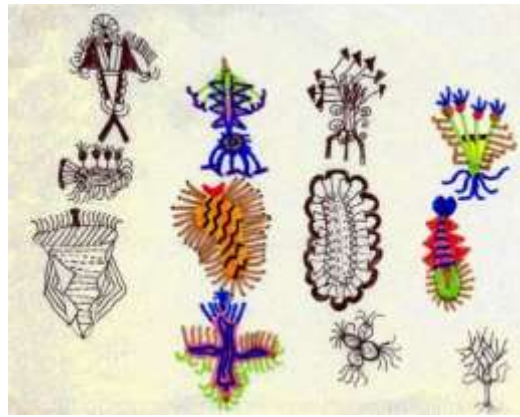
"Ha valaki készen van már néhány mesebeli virággal, szárral, levéllel, állítsa össze növénné ezeket az alkatrészeket!

Mivel külön órát fogunk

szentelni a mesebeli madaraknak, állatoknak, embereknek, most ne tervezzetek ilyeneket!

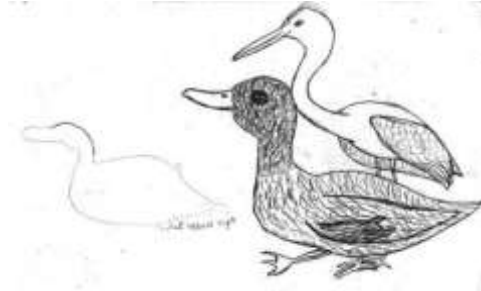
Nem egy gyors rohammal vesszük be ezt a különös világot, hosszabb, módszeresebb kutatóútra készülünk.

Fákat is tervezhettek, illetve különböző technikákat próbálhattok.

A madár. Motivumgyűjtés a mesebeli madár feladathoz.

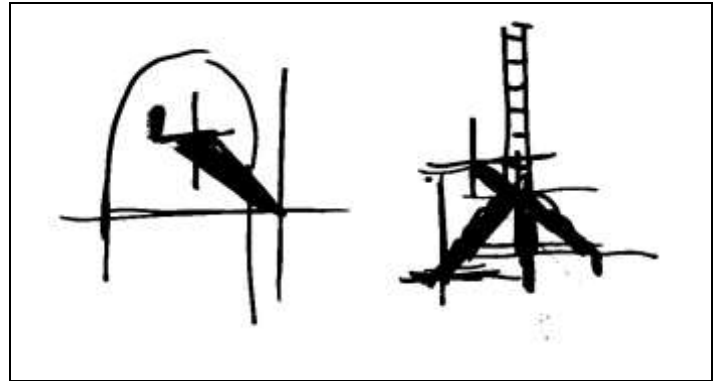
A mai órán ismét motívumokat fogunk gyűjteni egy későbbi órához, amikor is a mesebeli madarakat fogjuk megrajzolni.

A madarakat meg lehet rajzolni egy vonallal, vagy a fokozatos fejlesztés módszerével.

Különösen nehéz a madár csőrének és lábujjainak a megrajzolása, ha a madár szemben áll velünk. Segíthetünk magunkon, ha először meghatározzuk a tömegvázlaton a csőr, illetve a lábujjak tövének a helyét. Aztán ehhez viszonyítva elhelyezzük a csőr, illetve a lábujjak végét.

Vagy a vízszintes, függőleges segédvonalak segítségével. . . .

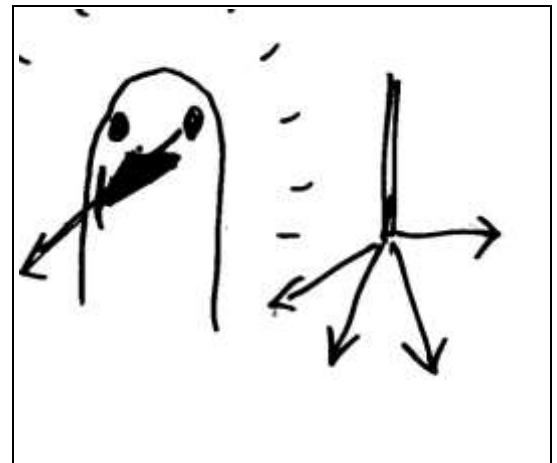
Megnézem hogy a vízszinteshez képest feljebb vagy lejjebb van-e a csőr hegye. . . ?

A függőlegeshez képest jobbra vagy balra?

A másik az óramutató módszer. Merrefelé foglal helyet a képzeletbeli számlapon, és milyen messzire?

Ugyanígy megy a lábujjakkal is.

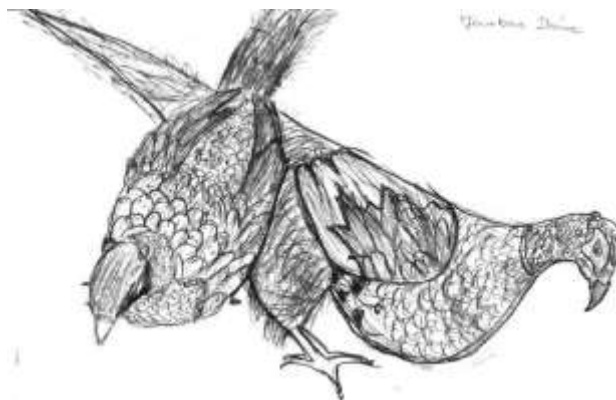
Persze van, aki egyszerűen csak érzi, hogy kell megrajzolni. Az sem baj, ha valaki nem tudja még fokozatosan fejleszteni rajzát, hisz megint csak az a célunk hogy alapotívumokat rajzoljunk mesebeli madarunkhoz. Ehhez pedig a legtorzabb rajz is megfelel.

A rajzlapot úgy fordítsuk, ahogyan a madár megkívánja. A gémet függőleges, a fécánt vízszintes lapra rajzoljuk. Biztosabb rajzolóknak már rögtön színesben kezdenek dolgozni, ekkor gondolják végig, milyen méretű papírt igényel a választott technika. El lehet távolodni a madarak eredeti színeitől, szabadon színezgetve őket. Meg lehet rajzolni külön-külön is az egyes madarakat, vagy az egész madárcsoportot, úgy ahogy takarásban látjuk őket. Háttérrel is lehet rajzolni a madarak mögé vagy azt, amit valóban láttok mögöttük, vagy valami elképzelt háttérrel.

Tanulmánylapot is készíthetünk a madarokról, egy lapra több madarat rajzolva.

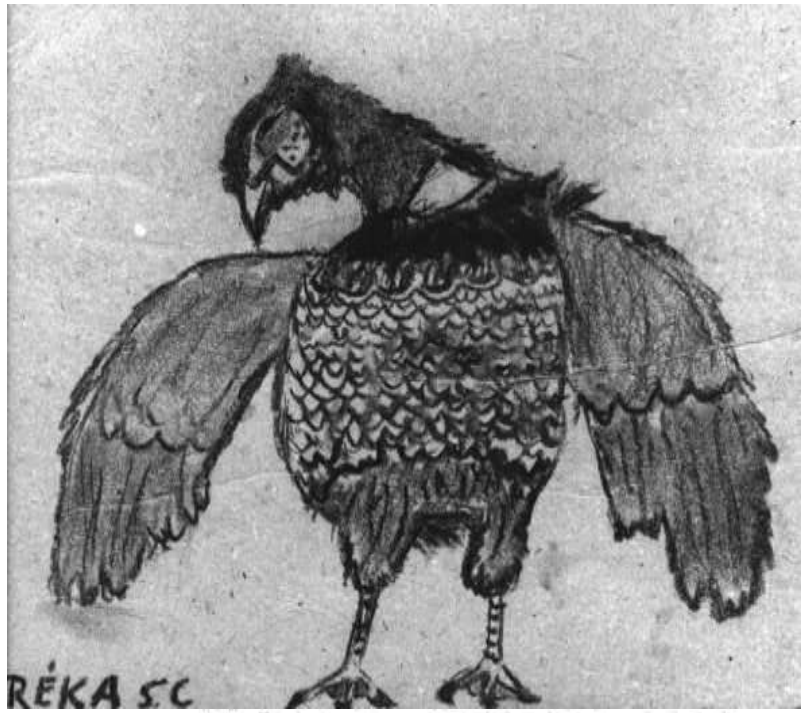
Kiemelhetünk egyetlen madarat is tanulmányozásra, kinagyítva rajzolva meg lábát, fejét. Vigyázzunk, ennek csak akkor van értelme, ha valóban nagyítunk, és ha valóban többet információt ad a rajz.

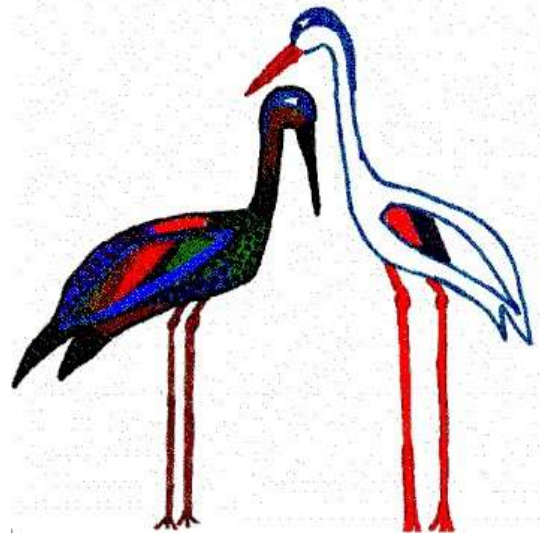

Egyiptonallal

Sám Szilvia 5k

RÉKA SC

Mesebeli madarak

A mai órán madarakat fogjuk ugyanúgy elváltoztatni, mint a múltkor növényeinket.

6Tarvarjú.

7Sisakos kazuár.

5Sonnerat-tyúk, vagy Szürke dzsungeltyúk.

Mellrészén érdekes jelenségnek lehetünk tanúi. A kis fehér, vasalónyom alakú foltok egyre növekednek, az őket elválasztó fekete alap egyre kisebb helyen villan ki, míg végül fordul a kocka, és már fehér alapon látunk vékony, fekete, vasaló nyomokat.

Gyöngy Tragopán

a

8Turákó.

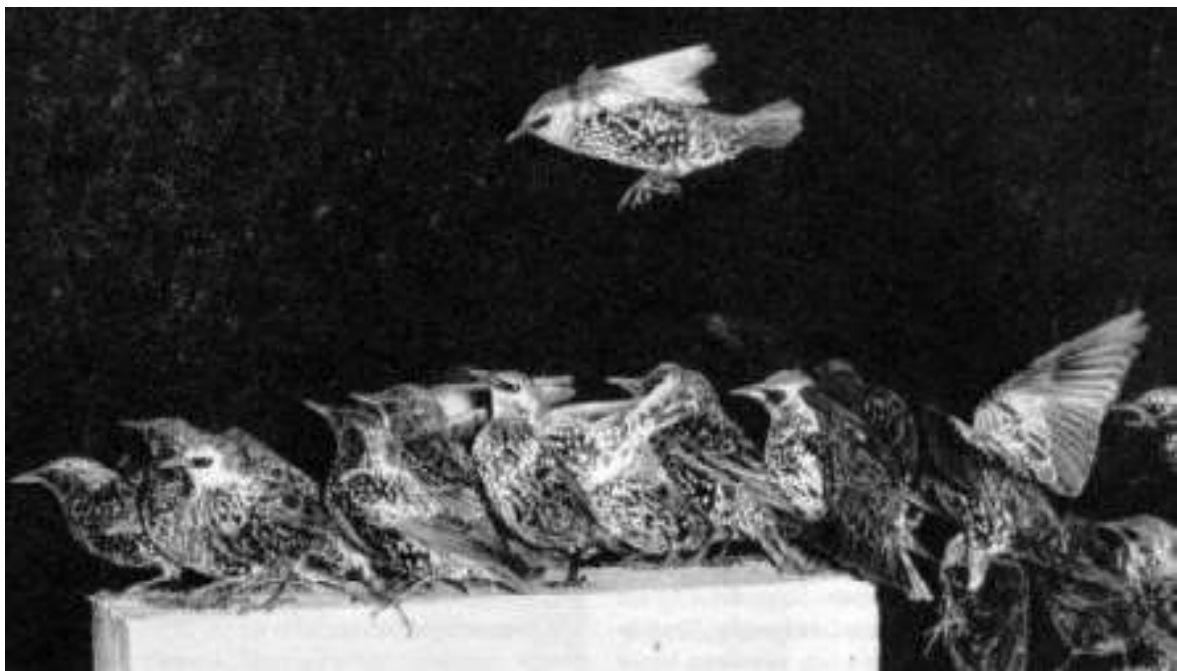
10Postagalamb

9Fehércú gém

11Ékfarkú sas

A vonuló seregélycsapatot ábrázoló fényképen megfigyeljük a szárnyak mozgását repülés közben. A repülő madarak szárnyának megrajzolása megint csak jó kis erőpróba.

A kis fa madár készítője persze ősi motívumkincsből dolgozott. De mintha ő is először egy alapformát csinált volna, aztán befelé tagolta, kifelé gazdagította, egyszerű tollkorona helyett növényi motívumokból mintázott egy áttört sisakot.

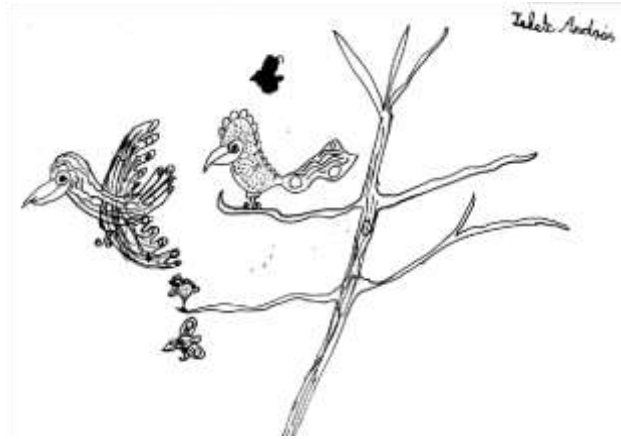
1212Ábra 12Madáralak. Borneo, Dajak.

az

Két madár Indonáziából. Melyik lehet a mennydörgés madár, és melyik a szellő madár?

Épület tervek

Mai óránkon épületeket fogunk tervezni kis természetrajzainkból. Ez lesz a legkönnyebb átalakítás, hiszen ezek a kis termékek szinte kínálják az alkalmat. Nézzünk egy példát. Volt egyszer egy építész, megrajzolt egy mákgubót, aztán házat tervezett vele. De szép lenne egy ilyen épület! Csak hát meg lehet-e építeni? A gyerekek általában azt mondják, nem lehet. No, nézzük, mi lett a dologból?

A Régi és új formák. Magyar Helikon

Csete György: Forrásház.

Makovecz Imre: Sárospataki művelődési ház

Gaudi épületei

Egy montázs Gaudi épületekből.

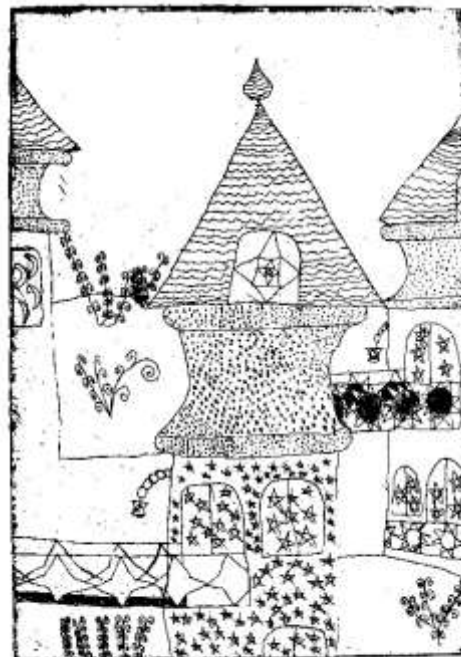

13 Hundertwasser épülete.

"Az épületeket elhelyezhetjük külön lapokra, egymás mellett, egy vonalra, vagy egymás mögött azonos méretben, de a messzebb lévőket kisebbre is rajzolhatjuk. Az épületek karakterükben különbözzenek egymástól, jusson majd ház a sötét és világos világba is.

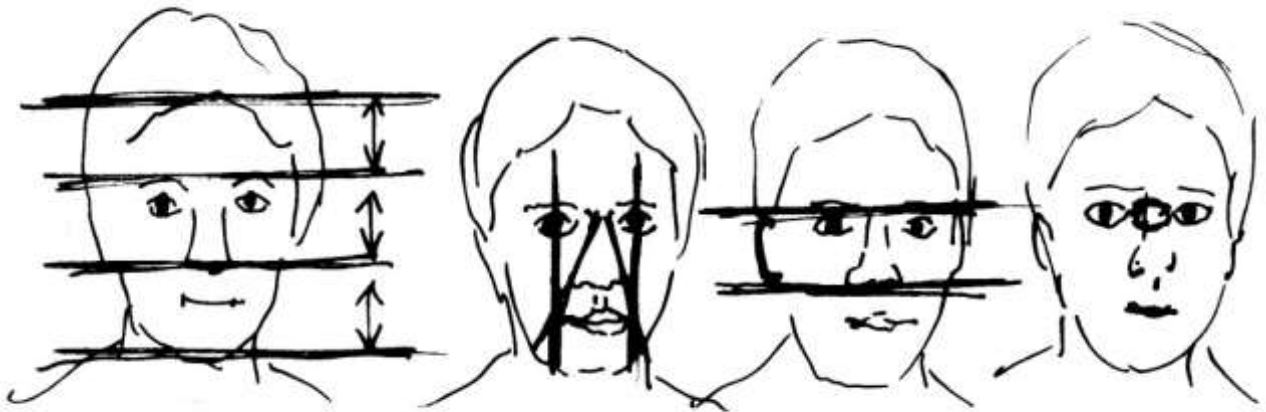

ÁbrGA legsikerültebb lakótelep.

Portré

Kezdjük az arckép rajzolást egy szembenézeti önarcképpel. Ha bonyolultnak találod, hátrébb egyszerűbb módszert is találsz.

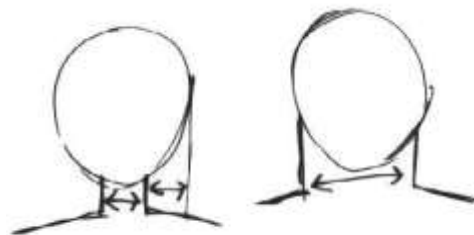
[Vida Ági videója megmutatja a legfőbb arányokat.](#)

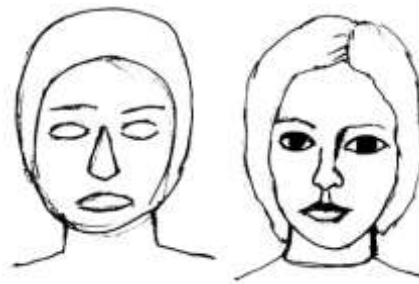
Nem egyszerű feladat. Arcunk karakterét nagyon finom formajegyek határozzák meg, ezeket egyelőre csak a kivételesen ügyes gyerekek tudják pontosan rögzíteni. Nekik is évekig kell tanulni, hogy egészen pontos arcképet tudjanak rajzolni. Nem is az a feladat, hogy rajzod hasonlítson rád, hanem hogy megismerkedj az emberi arc alapvető arányaival. Amiket ezek után fogok mutatni, nem muszáj követned, ha belezavarodsz, rajzold nyugodtan úgy az arcot, ahogy "kezedre esik". A leggyengébb rajz is jó kiindulópontja lehet a későbbi tervező munkának. "Arcunkat a homloktetőtől az állig nagyjából három egyenlő részre oszthatjuk. A pupilláktól húzott függőleges általában kijelöli a száj sarkát. Ugyanezt kapjuk akkor is, ha meghosszabbítjuk az orrcimpa szélét az ornyereggel összekötő szakaszt. A két szem közé még épp befér egy harmadik. A fül általában az orr alsó és felső része által kijelölt sávban van. Persze ha a fejünk előre vagy hátra hajlik, akkor az arányok változnak.

A fő tömeg felvázolása után el kell helyeznünk halványan a szemeket, szájat, orrot, füleket. Vigyázzatok, mert nagyon gyakoriak a következő hibák.

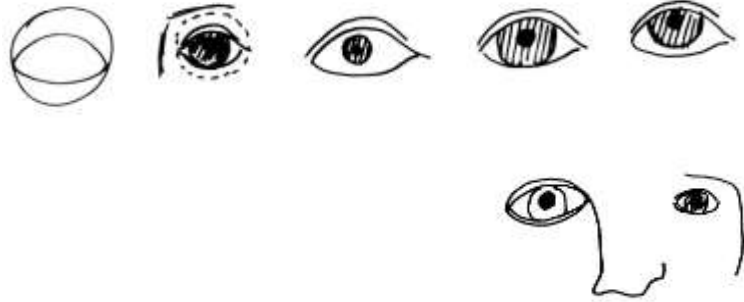
Túl széles, vagy túl keskeny a nyak, a vállak pedig nagyon mélyre csúsznak. A vállak szélességét is könnyű elrontani.

A fő tömegek felvázolása után figyeljük meg külön az arc részeit!

A szemeket rajzolva gondoljatok arra, hogy itt voltaképpen a mélyen fekvő szegolyóra simul rá a két szemhéj. Figyeljétek meg hol éri el a szivárványhártya a szemhéjat. Mekkora látszik? Gyakran rajzoljuk kisebbre.

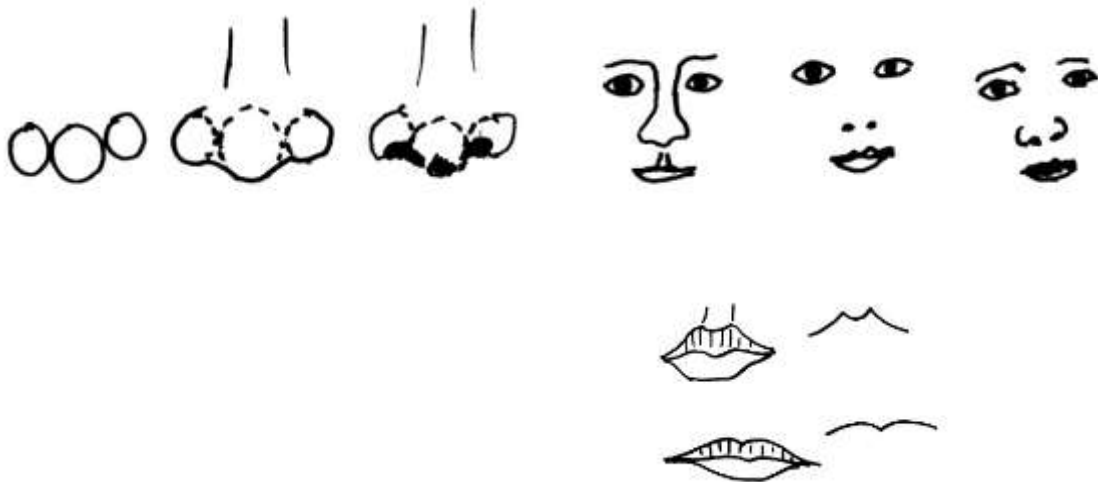

Még egy gyakori tévedés.

Az orr

nagyon gyakran végződik a gyermekrajzokon a szemzugban, pedig a valóságban fölötte megy el.

A tükörből szembe néző önarcképen az orr megoldása a legnehezebb, mert csak finom tónuskülönbségek adják ki a formát. Az orrot három kis gömböcske alkotja. Ezekre lehet feltenni az orr vonalát. De meg lehet rajzolni a körvonalat is, vagy csak az orrlyukak, illetve az orrcimpa megrajzolásával jelezni a helyzetét.

A száj alaptípusai ilyenek

:

Aki bizonytalankodik, megpróbálhatja először külön - külön megrajzolni a szemét, száját, orrát.

A következő órai munkához tökéletesen elég egy vonalrajz. Ha valaki szeretne tónusos önarcképet rajzolni,

Ági ehhez is ad tanácsokat.

[Az orr.](#)

[A száj.](#) Kicsit hosszú a felvezető, a magyarázat két és fél percnél kezdődik

[A szemek](#) rajzolásához Csorba Anita ad tanácsokat.

Akinek a fenti módszer túl bonyolultnak tűnik, rajzolja meg külön a szemeket, száját, orrot, rakja össze őket egy papíron, majd rajzolja köréjük a fejet.

Nagy Dénes taitványának munkája.

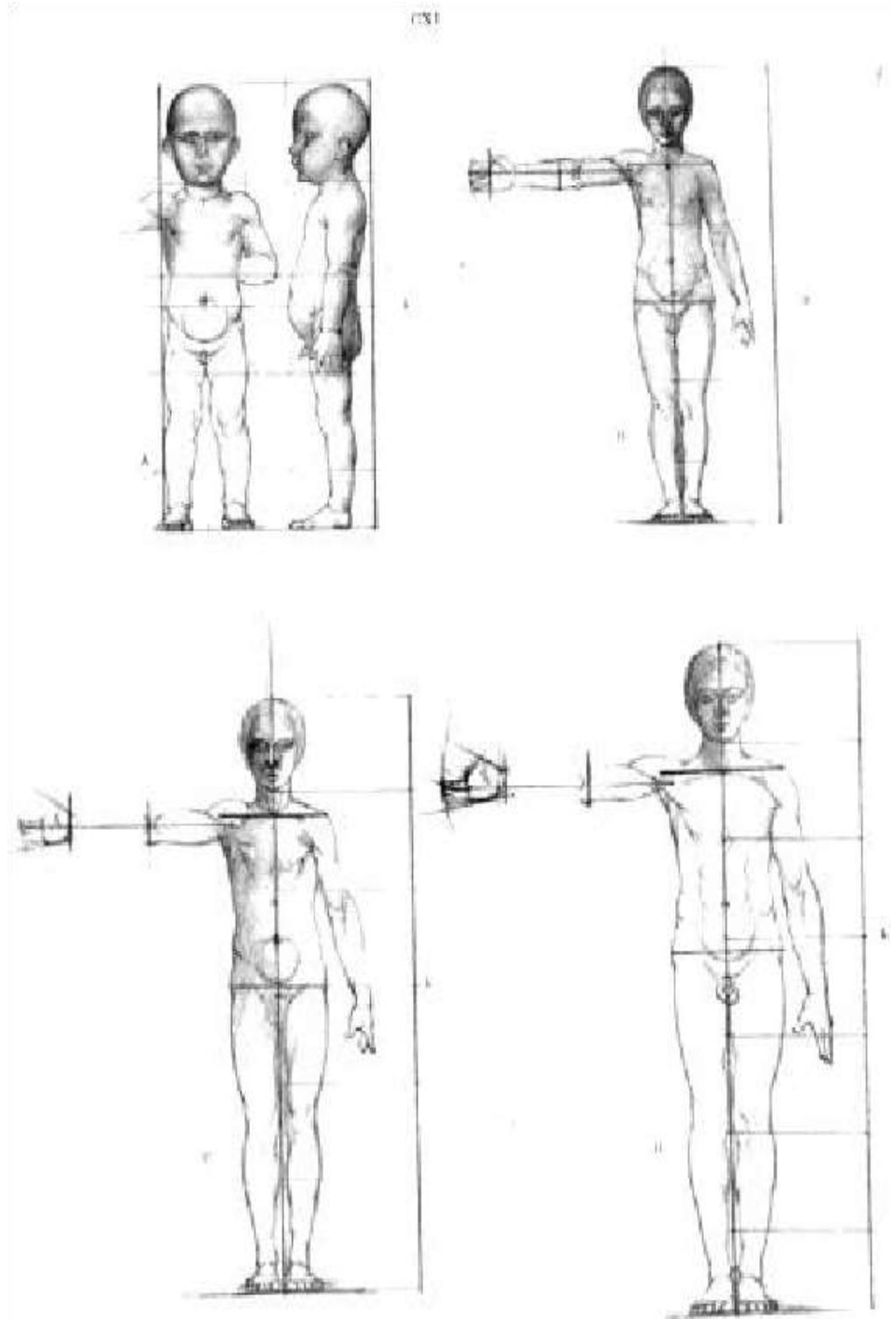

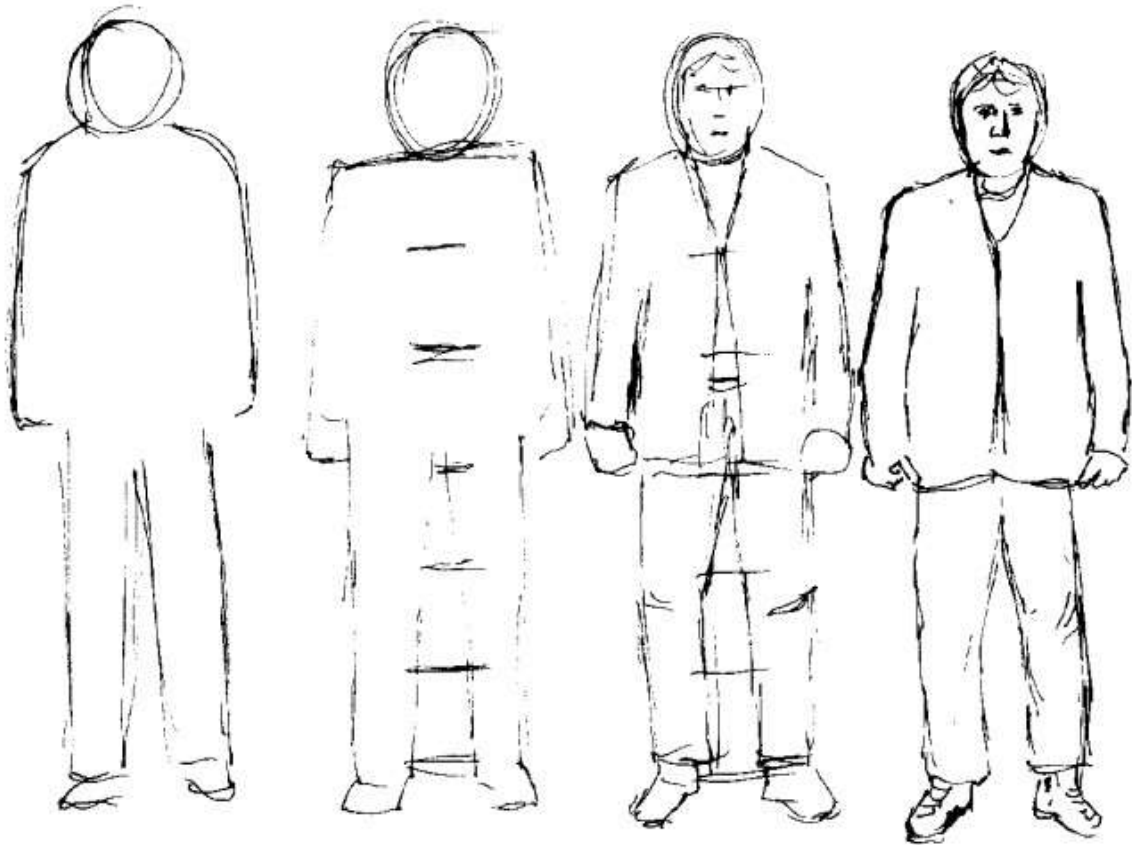

Emberi alak rajza

A test rajzolásakor nem tudunk olyan alapszabályokat használni, mint a fejnél. Ahogyan nő az ember, úgy lesz pl. egyre kisebb a feje. Általában a fej nagyságát szoktuk mértékegységként használni. Ezen a falitáblán megfigyelhetitek a felnőtt, és a gyermekek testének arányait. A test azonban túl bonyolult ahhoz, hogy módszeresen felépítsük ezt a rajzot. Ilyenkor inkább a belső kép alapján dolgoztok, ami a testről eddig bennetek kialakult. Legfeljebb néhány ponton módosítjuk ezt a képet.

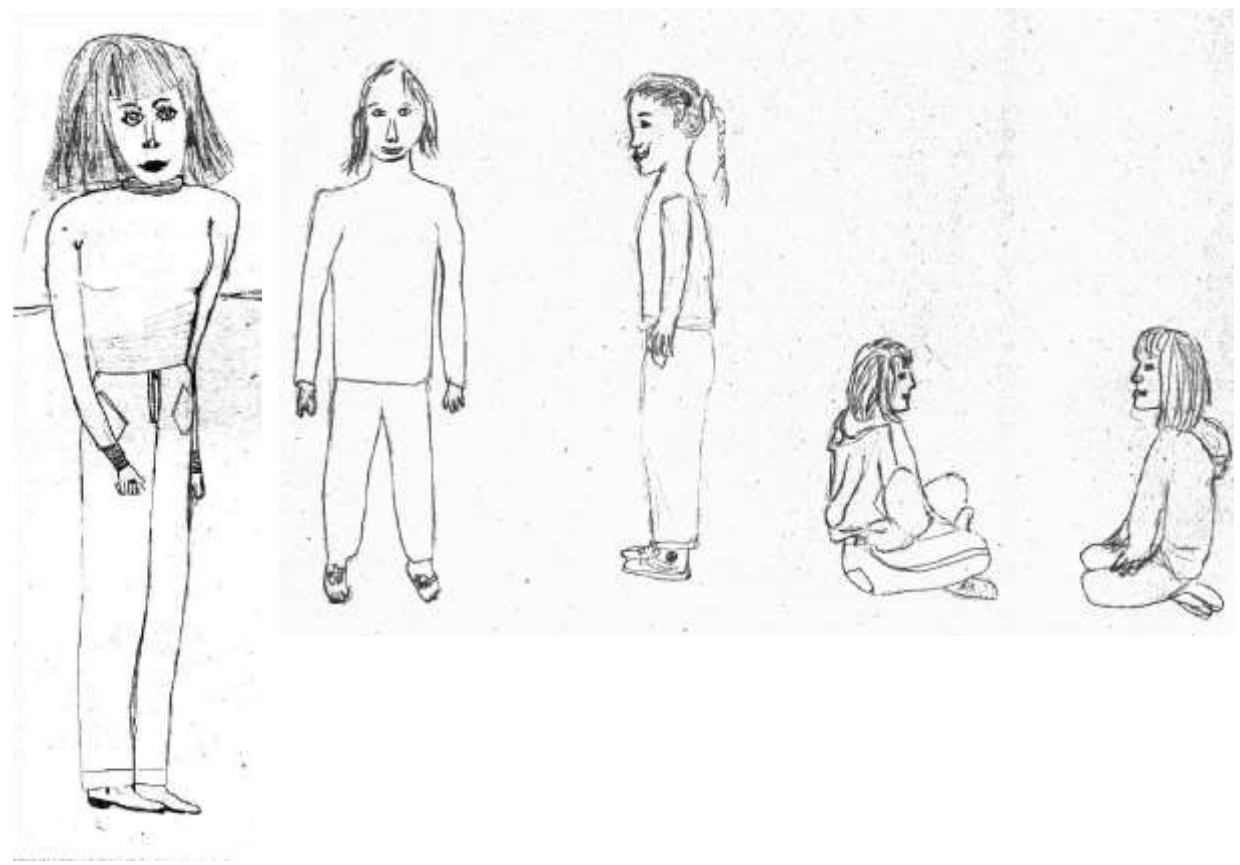
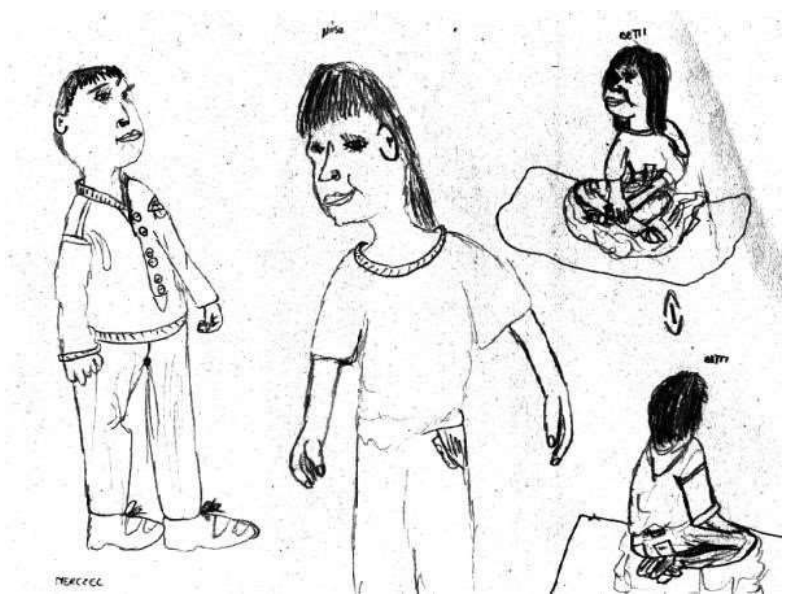
Például tudjuk, hogy a lábak, karok különállnak a testtől, ezért akkor is rést rajzolunk, ha nem látunk ilyet. Ezt el lehet kerülni, ha jobban megfigyeled a látványt, és először halvány tömegvázlatot teszel fel. Az arcot csak a legvégén részletezzétek, ha erre maradt időtök. Ne ragadjatok le addig a kis részleteknél, amíg nincs készen az egész test!"

Ha én rajzolom a modellt, először felteszek egy egészen hozzávetőleges vázlatot, berajzolom rajta a fej fő tömegét, aztán rámérícskélem a testre, megfigyelem mi található a bejelölt pontokon, halványan odavázolom, végül megadom a karaktert. De nyugodtan lehet egy vonallal is rajzolni.

Rajzolhatunk minden mozdulatot külön lapra, vagy egy tanulmánylapot. Ekkor megint fel kell hívnunk a figyelmet az elhelyezésre! Ne legyen nagyobb az alakok közti tér, mint maguk az alakok! Egy órán három-négy rajz készül. Ha valaki egy mozdulattal nem készül el időben, később befejezi.

Mesebeli emberek AF15 Cél: Fantáziafejlesztés

"A mai órával befejezzük az anyaggyűjtést, megejtjük utolsó varázslásunkat. Elmúlt órai vázlataink is eléggé mesebeli hatásúak, elnagyolt formáikkal. Hát még ha kiszínezzük őket. A képzőművészek szívesen utánozzák ebben a gyerekeket.

Szaharai sziklafestmény

14Egyiptomi falfestmény.

15Matisse: Mme Matisse

Almássy Aladár: Törley Lajos arcképe

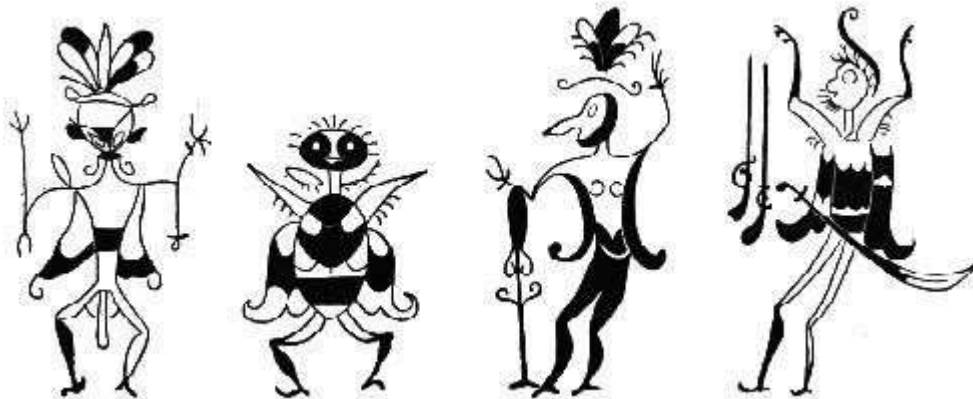
Wayang kulit figura. Jáva

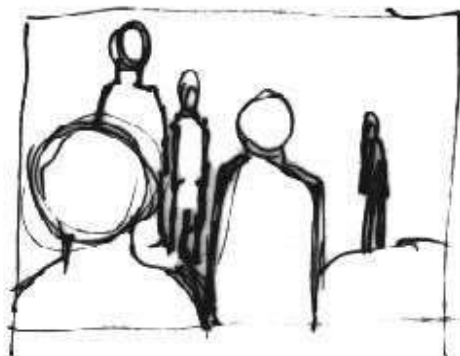
Miró: Madár nyugodt tekintettel. lánokban

Anna Margit: Baba

Készíts tanulmánylapot különös élőlényekről. Ne képregény figurákat rajzoljatok, dolgozzatok saját fantáziátokból.

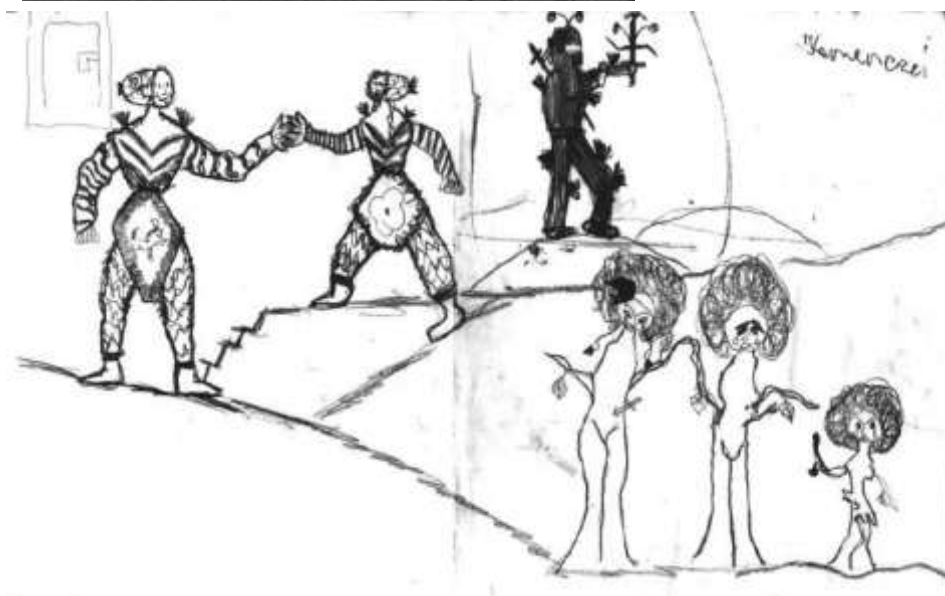

Alakjaitokat elhelyezhetitek takarásos helyzetekben is, a távolabb lévőket esetleg kisebbre is rajzolhatjátok. Így portrék, félalakok és egész alakok is lehetnek a képen.

31. Ábra Két egyiptomi hatásról árulkodó munka.

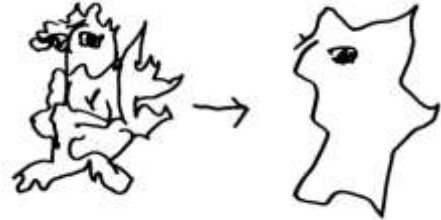

Mesebeli világ

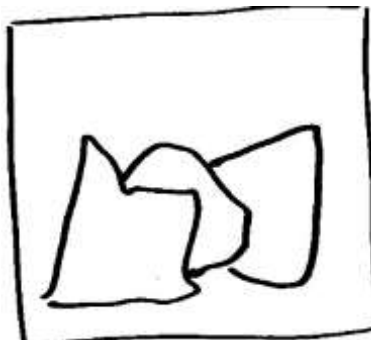
"Eljött az ideje, hogy korábbi vázlatainkat képpé komponáljuk. Valahogy össze kellene állítani egy képet, amin ott lenne valamennyi eddigi alakunk. Meg fogunk vizsgálni néhány lehetséges elhelyezési módot. Ahhoz azonban hogy ezt megtehesük, először le kell egyszerűsíteni eddigi rajzainkat. /Másképp gazdaságtalan lenne a tervezés, sokáig tartana, és meg is unnánk folyton másolgatni az alakokat

Tegyétek ki magatok elé eddigi mesebeli alakjaitokat, és mindegyiket egyszerűsítsétek le egy jellé! / Gyengébb osztályokban ceruzával számot iratok minden eredeti rajzhoz, és ezt a számot kapja a belőle származtatott jel is. / Csak annyit őriztetek meg az eredeti formából, ami megkülönbözteti majd a többi jeltől! /a látszat ellenére nagyon nehéz feladat, sok egyéni korrekurát igényel. /

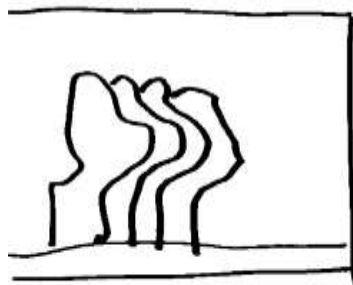
"Nézzük, hogyan helyezhetjük el alakjainkat a képen.

Az őskori barlangrajzon látjuk hogy a vadász ott áll, vagy inkább dől hanyatt, a sebzett bölény előtt, nincsenek takarásos viszonyban. Helyezzük el mi is alakjainkat egymás mellé, egy alapvonalra!

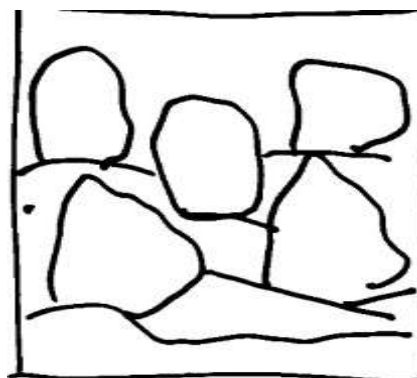
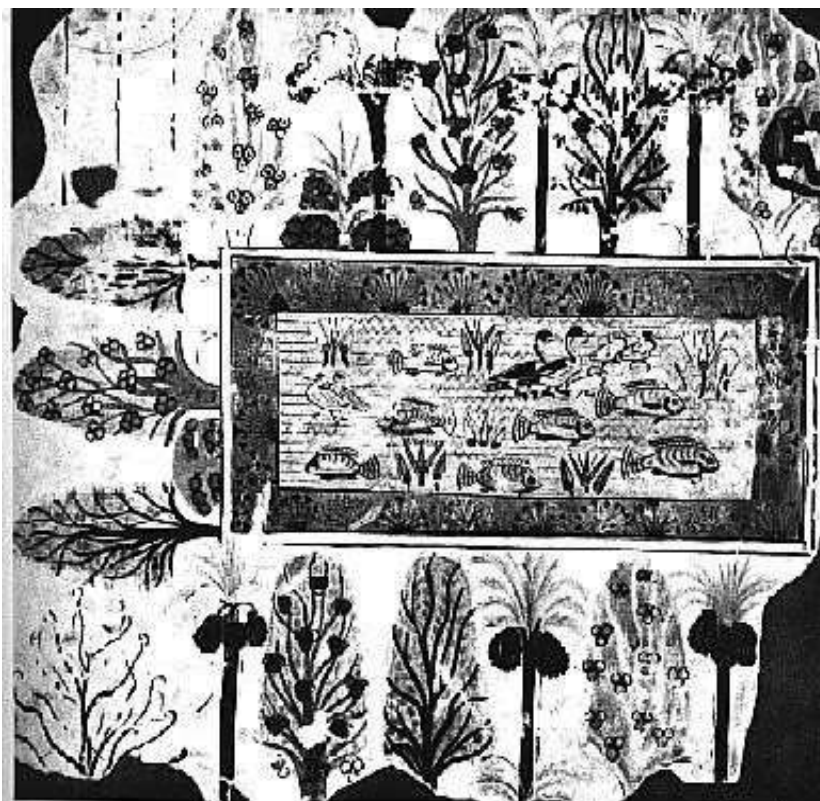
A szaharai sziklarajzokon a takarásos viszonyok már egy állat vastagságnyi teret jeleznek. Hozzunk létre mi is ilyen takarásokat! Minden takarjon kissé bele valamibe!

Az egyiptomi freskón sokszoros takarást figyelhetünk meg, szabályos sokszorozásokkal. Hozzunk létre mi is ilyeneket!

Nézzük, hogyan ügyeskedtek a régi festők, ha nagyobb teret kellett ábrázolniuk?

Az egyiptomi festő a halastavat felül, a oldalnézetből ábrázolta. Ez a tervezgető, spekulatív térábrázolás módszere.

A bizánci ikonon több kilométer térmélység látható, de az alakok a hegyek mögött is

olyan nagyok, mint az előtérben, hogy érthetőbb legyen a történet.

A valóságban a messzebb lévő dolgokat arányosan egyre kisebbnek látjuk.

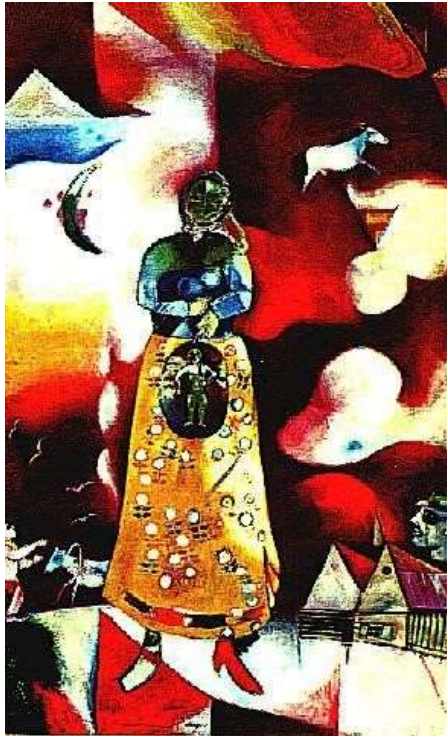
Amikor a festők alkalmazni kezdték a távolodás törvényét, hirtelen rengeteg kompozíciós problémájuk akadt. Ha ugyanis érzékletesen megfestem a háttérrel, vagy az előtérbe állítok minden főalakot, vagy felismerhetetlenné válnak. Ráadásul így nem intézhetem el néhány motívum felrajzolásával a kép középterét.

Süli András: Udvar.

16Anuica Maran: Körmenet.

Shagall: Anyaság.

Földi Péter: Nyitva van az aranykapu.

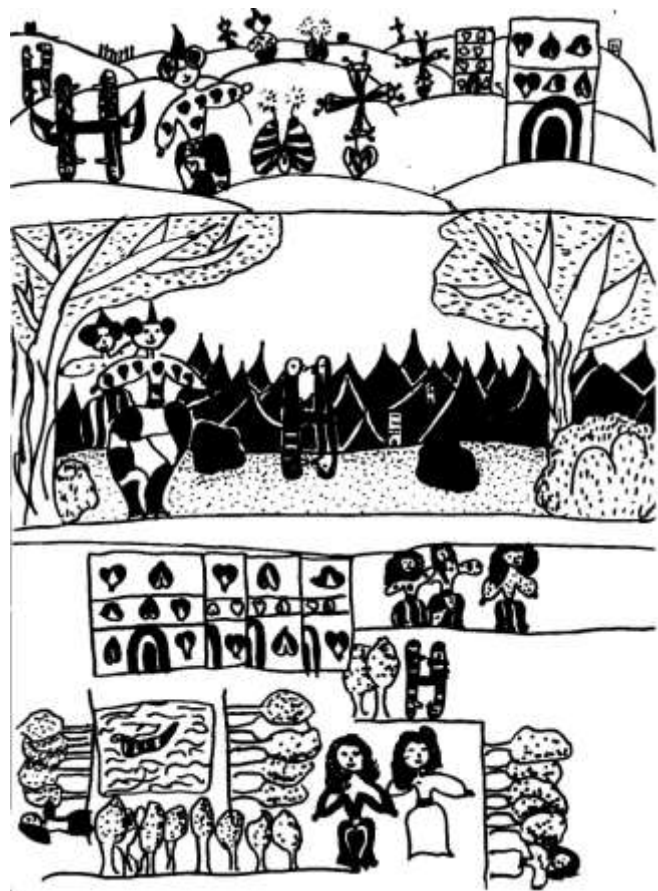
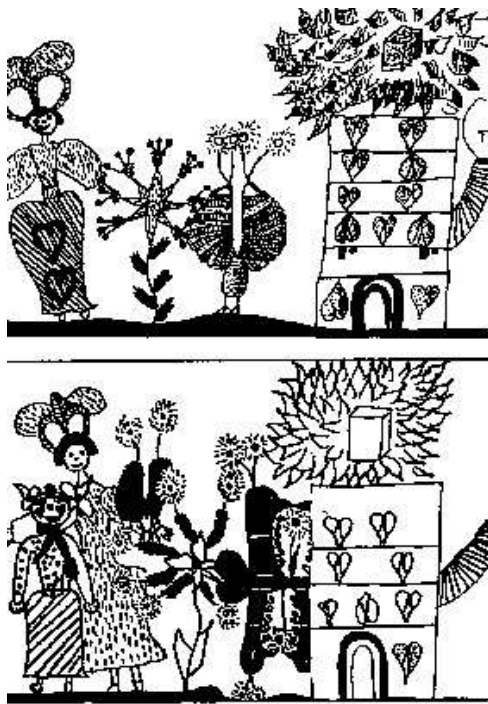
Süli András: Templombelső

Süli András: Algyői vasútállomás.

Készítsetek néhány vázlatot, hogyan helyeznétek el alakjaitokat a látszati térben!

Néhány kompozíciós vázlat.

Benedek Hajni - külön megbízatás alapján - egészen részletes sorozatot készített.

Két akvarell vázlat.

Utolsó órákhoz értünk. Vannak mesebeli növényeink, madaraink, embereink, épületeink, van egy kompozíciós vázlatunk, már csak ki kell dolgoznunk a képet valamelyik technikával.

Három kép a mesebeli világról.

Filctoll rajz

Tempera képek

